

מדינת ישראל
משרד החינוך
מחוז הצפון

חזון ומטרות המחוז
לשנת הלימודים תשע"ב

בהלימה לעדכון מטרות-העל של מערכת החינוך ויעדיה
2009-2012

אדר ב' תשע"א - מרץ 2011

מטרות העל של מערכת החינוך (2009-2012)

---

1. מערכת החינוך תחזק את החינוך לערכים ציוניים, יהודיים, דמוקרטיים וחברתיים
2. מערכת החינוך תחתור לקידום המצוינות, שיפור בהישגים ובאיכות החינוכית וצמצום הפערים החברתיים
3. מערכת החינוך תהיה אפקטיבית ויעילה יותר, תשרת את צרכי הפרט ואת צרכיה המשתנים של מדינת ישראל

יעדי מערכת החינוך (2009-2012)

---

1. העמקת החינוך לערכים
2. מאבק באלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי
3. שיפור ההישגים הלימודיים –
  - א. שיפור הדרגתי ועקבי במבחני המיצ"ב ובמבחנים הבינלאומיים
  - ב. העלאת שיעור הזכאים לתעודת בגרות מלאה ואיכותית
4. ניצול מקסימאלי של זמן הלימוד
5. צמצום פערים לימודיים
6. חיזוק מעמד המורה ושיפור איכות ההוראה
7. חיזוק מעמד המנהל
8. התמקדות במקצועות הליבה
9. התאמת תכנית הלימודים למציאות החינוכית המשתנה
10. חיזוק החינוך הטכנולוגי – מקצועי
11. תקשוב מערכת החינוך והתאמתה למאה ה-21

חזון מחוז הצפון

- **אנו שואפים** לצמיחה מתמדת של ההון האנושי הפועל במחוז המושתתת על תרבות ארגונית של איכות ומצוינות.
- **אנו מאמינים** שטיפול מנהיגות איכותית, מובילה ואחראית בקרב תלמידים, מנהלים, מפקחים, סגלי חינוך ועובדי מינהל מעצימה את תחושת השייכות, הסולידאריות החברתית, המעורבות והתרומה לחברה ולמדינה, ומפתחת יחסי גומלין בין האדם לסביבה מתוך מודעות, אחריות ותרומה למען קיימות הסביבה.
- **אנו חותרים** להעצמה של מנהיגות חינוכית ערכית, לטיפול הזיקה המשותפת למדינת ישראל ולערכיה, לפיתוח דיאלוג בונה בין התרבויות השונות ולפיתוח זהות דמוקרטית ישראלית משותפת.
- **אנו פועלים -**
למתן זכות לכל ילד לחינוך, לידע, להשכלה רחבה ולפיתוח כישורים ומיומנויות שיסייעו להשתלבותו בחברה.
להקניית ידע רלוונטי ויישומי לכל עובד הוראה לצורך השבחת איכות עבודתו וקידום הישגי הלומדים.

מטרות מחוז הצפון לשנה"ל תשע"ב

בהלימה למטרות-העל של מערכת החינוך ולחזון המחוז

---

1. שיפור ההישגים הלימודיים וצמצום פערים לימודיים
2. העמקת החינוך לערכים
3. מניעת אלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי
4. פיתוח ההון האנושי לצורך השבחת איכות ההוראה, הניהול, ההדרכה והפיקוח
5. הגברת כוח ההתמדה וטיפול בילדים ובנוער בסיכון
6. חיזוק החינוך הטכנולוגי – מדעי והקשר עם התעשייה
7. תקשוב מערכת החינוך והתאמתה למאה ה-21
8. קידום מצוינות, חדשנות ויזמות
9. הגברת המודעות, האחריות והתרומה למען קיימות הסביבה
10. שיפור התרבות הארגונית ואיכות השירות
11. מיסוד ושיפור תהליכי בקרה, הערכה ומשוב

מטרות לבתי ספר לשנה"ל תשע"ב (יסודי ועי"ס)

מטרות חובה

- ❖ שיפור ההישגים הלימודיים וצמצום פערים
- ❖ העמקת החינוך לערכים
- ❖ מניעת אלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי
- ❖ פיתוח ההון האנושי לצורך השבחת איכות ההוראה, הניהול וההדרכה
- ❖ הגברת כוח ההתמדה וטיפול בילדים ובנוער בסיכון
- ❖ חיזוק החינוך הטכנולוגי – מדעי והקשר עם התעשייה
- ❖ תקשוב מערכת החינוך והתאמתה למאה ה-21
- ❖ קידום מצוינות, חדשנות ויזמות
- ❖ הגברת המודעות, האחריות והתרומה למען קיימות הסביבה
- ❖ שיפור התרבות הארגונית ואיכות השירות

מטרות ייחודיות - ביה"ס רשאי להוסיף מטרות ייחודיות עפ"י בחירתו.

מטרות לגני ילדים לשנה"ל תשע"ב

מטרות חובה

- ❖ קידום הישגים עפ"י תוכניות הליבה הקיימות בהתאמה לרצף גילאי
- ❖ העמקת החינוך לערכים
- ❖ עיצוב אקלים חינוכי מיטבי המונע אלימות
- ❖ איתור וטיפול בילדים בעלי צרכים מיוחדים וילדים בסיכון
- ❖ הגברת המודעות, האחריות והתרומה למען קיימות הסביבה

מטרת בחירה

קידום בריאות ואורח חיים בריא בגן

מטרות ייחודיות : ניתן להוסיף מטרות ייחודיות עפ"י בחירת הגננת.

מטרות למרכזי פסג"ה לשנה"ל תשע"ב

מטרות חובה

- ❖ פיתוח ההון האנושי לצורך השבחת איכות ההוראה, הניהול וההדרכה
- ❖ שיפור התרבות הארגונית ואיכות השירות
- ❖ תקשוב מרכז פסג"ה והתאמתו למאה ה-21
- ❖ מיסוד ושיפור תהליכי בקרה, הערכה ומשוב

מטרות בחירה - מרכז הפסג"ה יבחר מטרה אחת לפחות מהמטרות שהלן:

- קידום מצוינות, חדשנות ויזמות
- הגברת המודעות, האחריות והתרומה למען קיימות הסביבה
- העמקת החינוך לערכים

מטרות ייחודיות - מרכז פסג"ה רשאי להוסיף מטרות ייחודיות עפ"י בחירתו.

עוגנים למטרות המחוזיות

שנת הלימודים תשע"ב

עוגנים למטרה מס' 1 - שיפור הישגים לימודיים

וצמצום פערים

- הקפדה על מסגרת שעות מחייבת לתלמיד בהתאם לחוזר מנכ"ל (גן-יב')
- איכות ההוראה
- ניצול מיטבי של זמן ההוראה, צמצום היעדרויות מורים ותלמידים
- שיפור הדרגתי ועקבי של הישגים בית ספריים, מיצ"ב, בגרויות, מבחנים בינ"ל (מבוסס על מיפויים ועל יעדים כמותיים)
- תוכניות לפיתוח חשיבה
- תוכניות לעידוד קריאה ואהבת הספר בגני ילדים
- שיפור המיומנויות בשפת אם בביה"ס היסודי
- יישום התוכנית "שנת השפה" במיגזרים השונים
- יישום התוכנית לשיפור המיומנויות במתמטיקה, מדעים ושפת אם בכיתות ז-ט
- יישום התוכנית "עתודה מדעית טכנולוגית"
- תגבור לימודי מתמטיקה לתלמידי שכבה י' שניגשים ל-3 יח"ל
- תגבור לימודי אוריינות מדעית לתלמידי שכבה י' במגמות עיוניות
- העלאת שיעור הזכאים לתעודת בגרות : תוכניות ליב"ם, המחצית השלישית וכו'
- העלאת שיעור הזכאים לתעודת בגרות : תוכניות תה"ל, קדם עתידים

עוגנים למטרה מס' 1 - שיפור הישגים לימודיים

וצמצום פערים (המשך)

- העלאת הזכאות לתעודת בגרות איכותית
- הפעלת תוכניות להעלאת שיעור הלומדים את המקצועות אנגלית, מתמטיקה, פיסיקה, כימיה ברמה של 5 יח"ל
- העלאת טוהר בחינות שק"ד
- איתור תלמידים בעלי צרכים ייחודיים
- איתור אוכלוסיות בעלות הישגים נמוכים
- מסגרות לתמיכה חינוכית ורגשית (כיתות אתגר, מב"ר, אומץ, תל"מ)
- צמצום היקף הנשירה הגלויה והסמויה
- השלמת השכלה למבוגרים (עד 12 שנות לימוד)

עוגנים למטרה מס' 2 - העמקת החינוך לערכים

- "נעלה לירושלים" – סיורים חינוכיים בירושלים
- הרחבת מיזם "מסע ישראלי"
- אזרחות משותפת - חינוך לחיים בחברה רב תרבותית
- מסגרות להעמקת לימודי המורשות בחברה רב-תרבותית
- הוראת המקצוע החדש "מורשת ותרבות ישראל"
- הפעלת תוכניות ייחודיות בדגש על זהות יהודית-ציונית ומורשת ישראל (מארג, תל"י, בארי, רוח יהודית)
- עידוד הגיוס לצה"ל
- עידוד שירות לאומי-אזרחי
- חיזוק תנועות נוער
- טיפוח מנהיגות צעירה
- שיתוף הורים בעשייה ערכית-חברתית
- הטמעת שעת חינוך ומעורבות חברתית – תוכניות "מפתח הלב", "תפקיד לכל תלמיד"
- הטמעת שעת חינוך בכיתות ז' – י"ב
- "ערכת התקוה" – העמקת ההיכרות עם ההמנון במערכת החינוך ובתנועות הנוער
- מסגרות התנדבותיות בחברה ובקהילה
- תעודת בגרות חברתית
- הנחלת זיכרון השואה
- חיזוק החינוך הבלתי פורמלי ברשויות המקומיות: "תלמידים בוחרים ערך כדרך", הסדרת תפקיד מנהל יחידת נוער
- מעקב ובקרה

עוגנים למטרה מס' 3 – מניעת אלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי

- הטמעת חוזר מנכ"ל ומדיניות "אפס סובלנות" לאלימות
- הפעלת תכניות התערבות למאבק באלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי
- הפחתה עקבית של מקרי אלימות (מבוסס על דיווחי בתי"ס על אירועי משמעת ואלימות)
- קידום ושיפור האקלים החינוכי (מבוסס על מיפויים ועל יעדים כמותיים)
- גיבוש תקנון בית ספרי והפצתו
- חיזוק סמכות מנהלים ומורים
- יישום חובת תלבושת אחידה בבתי הספר
- הטמעת תוכניות "מלב אל לב", "כישורי חיים", "חינוך מתוך אמונה"
- הפעלת תוכנית "חינוך אישי" בחטיבות הביניים
- הפעלת התכנית "עיר ללא אלימות"

עוגנים למטרה מס' 4 - פיתוח ההון האנושי לצורך השבחת איכות ההוראה, הניהול, ההדרכה והפיקוח

- תהליכי התפתחות ולמידה של עובדי הוראה: מתמחים, עובדי הוראה חדשים (שנה א' ושנה ב'), עובדי הוראה ותיקים (באופק ושאינם באופק)
- ליווי ותמיכה במורים חדשים במסלולי מצוינות, כפר מחנכים, חלוץ חינוכי, אקדמאים להוראה, חותם, עתידים להוראת מדעים ואנגלית
- תהליכי התפתחות מקצועית לחונכים ולמורים מלווים
- תהליכי למידה והתפתחות בקרב מנהלי מוסדות חינוך חדשים ומכהנים
- תהליכי התפתחות ולמידה בקרב סגני מנהלים ובעלי תפקידים
- תהליכי התפתחות ולמידה של מפקחים חדשים ומכהנים
- תהליכי התפתחות ולמידה של מדריכים
- מעקב ובקרה

עוגנים למטרה מס' 5 – הגברת כוח ההתמדה וטיפול בילדים ובנוער בסיכון

- צמצום היקף הנשירה הגלויה והסמויה
- תוכניות מניעה והגברת כוח ההתמדה
- ועדות התמדה
- הטמעת תוכניות חינוכיות לטיפול בילדים ובנוער בסיכון
(לרבות התוכנית הלאומית לטיפול בילדים ובנוער בסיכון)
- מנגנונים למעקב ובקרה

עוגנים למטרה מס' 6 – חיזוק החינוך הטכנולוגי-מדעי והקשר עם התעשייה

- יישום התוכנית "מצוינות מדעית-טכנולוגית"
- הרחבת התוכנית "הזנק לתעשייה"
- חיזוק והרחבת תוכנית טו"ב (טכנאים ובגרות)
- העצמת תחום רובוטיקה
- הרחבת תוכנית "מנהל מאמץ מנהל"
- קשר בין מוסדות חינוך לתעשייה
- יוזמות מורים בחינוך הטכנולוגי
- מעקב ובקרה

עוגנים למטרה מס' 7 - תקשוב מערכת החינוך והתאמתה לעידן הדיגיטלי

- התאמה ופיתוח של תכנים דיגיטלים והנגשתם למורים ולתלמידים
- פיתוח מקצועי של עו"ה בשילוב התיקשוב בהוראה בתחומי הדעת:
מתמטיקה, מדעים, שפה, אנגלית
- יצירת תשתיות והנעת תהליכי הצטיידות
- ניהול ידע מחוזי
- אתר המחוז
- נתונים ממוחשבים כבסיס לקבלת החלטות
- תקשורת אינטרנטית מחוז-מוסדות חינוך
- תקשורת אינטרנטית פנים-ארגונית
- אתיקה ברשת
- מעקב ובקרה

עוגנים למטרה מס' 8 - קידום מצוינות, חדשנות ויזמות

- מסגרות לקידום מצוינות בתחומי הדעת ובתרומה לקהילה
- יוזמות פדגוגיות חינוכיות חדשניות
- מוסדות חינוך ניסויים
- מוקד חדשנות מחוזי
- מסגרות ותוכניות לתלמידים מחוננים
- כיתות מחוננים
- יישום תוכנית "אמירים" לעידוד תלמידים מצטיינים
- מוסדות חינוך ובעלי תפקידים מצטיינים

עוגנים למטרה מס' 9 - הגברת המודעות, האחריות והתרומה למען קיימות הסביבה

- ❑ תוכניות להטמעת ערכים והתנהגויות להגנה על הסביבה (מתווה השרים)
- ❑ הטמעת התוכנית לשמירה על המגוון הביולוגי
- ❑ שיתוף פעולה בין משרדי ממשלה, גופים וארגונים "ירוקים"
- ❑ מסגרות להגברת המודעות בקהילה ולשיתופה בפעילויות למען קיימות הסביבה
- ❑ יוזמות ועשייה חינוכית בתחום קיימות הסביבה
- ❑ מוסדות חינוך ירוקים
- ❑ חוות חקלאיות
- ❑ פורום מתוקשב בצפונט "ירוקים ברשת"
- ❑ קורסים, הדרכה וסיורים לימודיים

עוגנים למטרה מס' 10 - שיפור התרבות הארגונית ואיכות השירות

- חזון
- מטרות ויעדים (מחוז, פיקוח ומוסדות חינוך)
- תוכניות עבודה (מחוז, פיקוח ומוסדות חינוך)
- התפתחות מקצועית של עובדי מינהל
- הערכת עובדים: מפקחים ועובדי מינהל
- שיפור איכות השירות ללקוחות: קבלת שכר במועד, תגובתיות, קבלת קהל, ממשקים
- ביצוע תהליך מחזור האיכות על פי ה-EFQM
- קידום הצעות ייעול
- הכנת אמנת שירות
- הכנת קוד אתי
- כתיבת נהלי עבודה
- מעקב ובקרה

עוגנים למטרה מס' 11 - מיסוד ושיפור תהליכי בקרה הערכה ומשוב

- הטמעת תרבות הערכה ובקרה כבסיס לקבלת החלטות
- פיתוח והטמעה של מנגנונים וכלים לבקרה, להערכה ולמשוב
- הערכת עובדי הוראה
- רכזי הערכה בית ספריים